

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 290/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. júna 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Dušanom Klimom, Advokátska kancelária, Sládkovičova 16/61, Žiar nad Hronom, pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v sťažnosti neoznačenom konaní a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. apríla 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v sťažnosti neoznačenom konaní.

2. *Stážovateľka v sťažnosti uvádza: „Sťažnosť smeruje proti prietahom v súdnom konaní Krajským súdom v Bratislave ul. Záhradnícka č. 10. 813 66 Bratislava I. Stážovateľka proti rozsudku Okresného súdu v Bratislava I. č. j.: 26C-88/2010 dňa 24.7.2012 podala odvolanie.*

Na základe dopytu zo dňa 20.6.2014, bolo žiadateľke oznámené, že spis bol Okresným súdom Bratislava I. odoslaný Krajskému súdu v Bratislave 18.10.2012.

Stážovateľka podala dňa 2.3.2015, žiadosť o prešetrenie prietahov v konaní adresovanú k rukám predsedu Krajského súdu Bratislava. Predseda Krajského súdu na žiadosť reagoval listom zo dňa 30.3.2015, v ktorom uznal dôvodnosť sťažnosti, na prietahy za ktoré sa ospravedlnil, avšak pre objektívne dôvody, podľa jeho vyjadrenia, nie je možné prijať opatrenie na odstránenie prietahov konaní.

Z uvedených skutočností je preukázané porušenie Ústavného práva sťažovateľky dané jej článkom 46 ods. 1 Ústavy SR a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

Z vyššie uvedeného navrhujeme aby Ústavný súd SR po predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. Zákona č. 38/1993 Z. z. v znení jeho zmien doplnkov o organizácií Ústavného súdu SR a konaní pred ním, prijal sťažnosť na Ďalšie konanie a aby v konaní veci samej vyhovel rozhodnutím, že Krajský súd v Bratislave porušil navrhovateľke jej základné ústavného právo.“

3. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné ústavné právo sťažovateľky [REDAKOVANÉ] v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd prietahmi v súdnom konaní bolo porušené.

Ústavný súd SR zaväzuje Krajský súd v Bratislave bez ďalších prietahov o odvolaní konať.

Titulom porušenia sťažovateľkiných práv po dobu dva a pol roka priznať odškodné v čiastke 24 024€ predstavujúcu priemerný zárobok 852€ x 28 mesiacov a trovy právneho zastúpenia vyčíslené na pojednávaní.“

II.

4. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie, a) ktoré základné práva alebo slobody sa

podľa tvrdenia sťažovateľa porušili, b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody, c) proti komu sťažnosť smeruje.

8. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

11. Podstatou sťažnosti sťažovateľky je namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, pričom v petite sťažnosti v tejto súvislosti označuje ako namietané porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v neoznačenom súdnom konaní.

Sťažovateľka v prílohe k sťažnosti predložila ústavnému súdu vyjadrenie podpredsedu krajského súdu z 30. marca 2015 k jej žiadosti o prešetrenie prieťahov v súdnom konaní z 2. marca 2015. V označenom vyjadrení podpredseda krajského súdu výslovne uvádza, že po oboznámení sa s vecou považuje sťažnosť sťažovateľky za dôvodnú.

Ďalej vo vyjadrení uvádza: „Šetrením v predmetnej právnej veci som zistil, že vec vedená na Okresnom súde Bratislava 1 pod sp. zn. 26C/88/2010 bola predložená tunajšiemu súdu dňa 18.10.2012 a bola jej pridelená spisová značka 3Co/504/2012, ktorý v predmetnej právnej veci rozhodol dňa 29.05.2014. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/504/2012 zo dňa 29.05.2014 Vám bol zaslaný prostredníctvom Okresného súdu

Bratislava 1, a jeho doručenie ste dňa 17.07.2014 potvrdili podpisom na poštovej doručenke.

Z vyjadrenia JUDr. Romana Bolebrucha, predsedu senátu 3Co vyplýva, že postup tunajšieho súdu bol ovplyvnený objektívnym stavom súdnych oddelení vo veci konajúceho senátu, kde bolo ku koncu mesiaca október 2012 celkom 372 nevybavených vecí a prednostným vybavovaním starších vecí, ktoré sa vybavujú priebežne podľa poradia, v akom boli predložené.

Vzhľadom na predmet konania sa nejednalo o súdne konanie, ktoré by malo prebehnúť s osobitnou, resp. výnimočnou rýchlosťou (výživné, pracovné veci a pod.) tak, ako je to stanovené rozhodovacou praxou štrasburských orgánov ochrany práva a rozvrhom práce Krajského súdu v Bratislave, a preto bol spis zaradený do bežného poradia na vybavenie.

Aj keď je zaručené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, resp. právo na prejednanie veci v primeranej lehote v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, je potrebné skúmať vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu a nevyhnutné, aby sa pri skúmaní prieťahov v konaní prihliadalo na viaceré konkrétne aspekty, medzi ktoré okrem iného patrí aj postup súdu v prejednávanej veci. V zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky možno za prieťah v konaní zapríčinený postupom súdu považovať situáciu, kedy s prihliadnutím na ďalšie okolnosti a osobitosti prejednávanej veci nebol zo strany konajúceho súdu vykonaný žiaden úkon po dobu dlhšiu ako 6 mesiacov.

Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu, ako aj s vyjadrením predsedu senátu konajúceho vo veci sp. zn. 3Co/504/2012 musím konštatovať, že som v predmetnom konaní zistil prieťahy, ktorých príčiny sú však dané okolnosťami objektívnej povahy so zreteľom na množstvo vecí pridelených na vybavenie do príslušného senátu, spôsob ich vybavovania podľa poradia zodpovedajúceho prideleným číslam spisových značiek tak, ako sú podané na Krajský súd v Bratislave, okrem vecí prednostných v zmysle zákonnej úpravy a rozvrhu práce súdu, ako aj personálnu vyťaženosť sudcov, pričom tieto skutočnosti majú nemalý vplyv na rýchlosť konania v predmetnej veci a sú objektívnym dôvodom neprimeranej dĺžky súdneho konania.

Vzhľadom na vyššie uvedené si Vám dovoľujem oznámiť, že som Vašu sťažnosť na prietahy v konaní vedenom pod sp. zn. 3Co/504/2012 vyhodnotil ako dôvodnú. Dovoľte mi preto, aby som sa Vám v mene správy a riadenia súdu za vzniknuté objektívne prietahy ospravedlnil.

Na záver uvádzam, že z dôvodu nezistenia subjektívnych príčin vzniku prietahov v senáte a tiež za danej nepriaznivej personálnej situácie na tunajšom súde nie je možné prijať iné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov v postupe súdu v predmetnom konaní.“

12. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré sú upravené zákonom o ústavnom súde, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáhal. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv.

13. Ako už bolo uvedené, predložená sťažnosť v petite v rozpore s ustanovením § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde neobsahovala označenie všeobecného súdu, ktorý mal svojím postupom porušiť základné práva sťažovateľky, a neobsahovala ani označenie spisovej značky konania, v ktorom sa tak malo stať. Sťažovateľka navyše v celej sťažnosti neuviedla spisovú značku namietaného konania, i keď touto informáciou musela disponovať (predmetná spisová značka sa napríklad uvádza vo vyjadrení podpredsedu krajského súdu z 30. marca 2015, navyše sťažovateľka bola riadne zastúpená právny zástupcom, ktorý túto informáciu bol schopný zistiť preverení na krajskom súde).

14. Ústavný súd považuje za potrebné pripomenúť, že podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom

podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 586/2003 Z. z.“) je advokát povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, III. ÚS 236/07, III. ÚS 334/09).

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné sťažnosť odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

15. Tak ako to vyplýva z citovaného vyjadrenia podpredsedu krajského súdu z 30. marca 2015, rovnako aj zo zistení ústavného súdu dopytom na Okresnom súde Bratislava I vyplýva, že v predmetnej veci sťažovateľky vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 3 Co 504/2012 bol 29. mája 2014 vydaný rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť 17. júla 2014.

Vzhľadom na vydanie rozsudku krajského súdu 29. mája 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 17. júla 2014, takmer rok pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (28. apríla 2015) je potrebné sťažnosť považovať podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde za oneskorene podanú.

Vzhľadom na uvedené, tu boli aj dôvody na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanej.

16. Ako obiter dictum ústavný súd vo vzťahu k argumentácii v citovanom vyjadrení podpredsedu krajského súdu z 30. marca 2015 opakovane zdôrazňuje, že obranná argumentácia všeobecných súdov o nadmernej zaťažnosti sudcov nemôže obstať, pretože podľa judikatúry ústavného súdu ani prípadné nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť súdne konanie, ho nezbavuje zodpovednosti za zbytočné prieťahy v súdnom konaní. Námietka neprimeraného zaťaženia sudcov pri vybavovaní agendy nepredstavuje

dôvody, ktoré by mohli byť interpretované inak než technické a organizačné problémy, ktoré však nemôžu ísť na ťarchu účastníka, ktorý od súdu právom očakáva ochranu svojich práv bez zbytočných prieťahov.

17. Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok, o ďalších nárokoch sťažovateľky nerozhodoval.

P o u č e n i e: Podľa čl. 133 ústavy proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok; to neplatí, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie zriadeného na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu.

V Košiciach 10. júna 2015